

مەرگ
نووسەر: سادق هیدایهت
وه‌رگیران: میلاد خزری

ته‌ح! وشه‌یه‌کی ترسناک و به‌سام! به‌ بیستنی هه‌ستیکی دل‌ته‌زین و هه‌ناوه‌ه‌ژین وه‌کوو مژ م‌رؤف داده‌گری. بزه له لیو ده‌سپ‌ری. شادی له دل ده‌رنی، تاریکایی و خه‌موکی دیتی، هه‌زار بیروکه‌ی په‌ریشانه‌وه‌بوو به‌ پیش چاودا ده‌گیر‌ری.

ژیان له مەرگ جوئ نابیت‌ه‌وه. تا ژیان نه‌بی مەرگ ناب‌ی و هه‌روه‌ها تا مەرگیش نه‌بی ژیان ناتوانی هه‌بی. له ئه‌ستیره‌کانه‌وه تاکوو بچوکت‌رین شتی سه‌ر گو‌ی زه‌وی زوو یاخود دره‌نگ ده‌مرن: به‌رده‌کان، گیایه‌کان، هه‌رچی بوونه‌وه‌ره ... هه‌رکامیان یه‌ک‌به‌دوای‌یه‌کدا ده‌بن و ده‌ره‌نجام بارگه‌یان بۆ دوا‌هه‌وار تیک‌وه‌رده‌پ‌چ‌ری و به‌ ده‌ستی فه‌رامو‌شی ده‌سپ‌رد‌ری‌ن.

زه‌وی گو‌ی نه‌ده‌رانه در‌یژه به‌ سوو‌رانه‌وه‌ی خو‌ی له ئاسمانی ب‌ی‌ب‌ندا ده‌دا. سروشت له‌سه‌ر پاشماوه‌کانیان دوو‌باره ژین ده‌ست ب‌ی ده‌کاته‌وه. هه‌تاو رووناکی ده‌داته‌وه. شنه هه‌ل‌ده‌کاته‌وه. گولان عه‌تر ده‌پ‌ر‌ژ‌ین. بال‌نده‌کان ده‌ج‌ریو‌یت‌ن و هه‌رچی زینده‌وه‌ره باس له بوونی ده‌کا.

ئاسمان پ‌یده‌که‌نی، زه‌وی ب‌ی‌ده‌گه‌یه‌نی و مەرگیش به‌ داسی که‌و‌ینه‌ی کل‌وشی ژیان ده‌درو‌یت‌ی. مەرگ به‌ چاو‌یک سه‌یری هه‌مووی ژیار ده‌کا و چاره‌نووسیان پ‌یک‌ده‌گه‌یه‌ن‌یت‌ه‌وه؛ نه هه‌بوو ده‌ناسی نه نه‌بوو، نه به‌رزی نه نزمی. له گو‌ری ته‌نگی م‌رؤف‌دا گیا و بوونه‌وه‌ر پ‌یکه‌وه ده‌نو‌یت‌ی. ته‌نیا له گو‌رستاندا خو‌ین‌خو‌ران و خو‌ین‌ر‌یژان ده‌ست له سته‌میان هه‌ل‌ده‌گرن. ب‌ی‌گونا‌هان ئازار ناد‌ری‌ن. نه چه‌وس‌ینه‌ر هه‌یه نه چه‌وساوه. گه‌وره و بچووک لی‌ی خه‌وتوون. چ خه‌ویکی ئارام و خو‌ش، وا سپ‌یده ناب‌ین‌ن. هه‌راوه‌ریا و هه‌لاوه‌نگه‌مه‌ی ژیان ناب‌یستن. باشت‌رین په‌ناگه بۆ ده‌رد و غه‌م و ره‌نج و هه‌موو سته‌می ژیان. ئاگری هه‌زو‌خولیا ئاوی پ‌یدا‌ده‌ک‌ری. هه‌مووی ئه‌م شه‌ر و ک‌یشه و کوشتار و ب‌گ‌ره‌به‌رده و گ‌روفری م‌رؤف له ژیر گل‌یک‌ی تاریک و سارد‌دا داده‌مرک‌ین و تۆت‌که ده‌گرن.

ئه‌گه‌ر مەرگ نه‌بایه، هه‌موو که‌س ئاواتی بۆ ده‌خواست. هاواری نا‌ئوم‌یدی به‌رز ده‌به‌وه. ت‌فیان له سروشت ده‌کرد. ئه‌گه‌ر ژیان رانه‌برد‌ر‌ابایه چه‌نده تال و ترسناک ده‌بوو.

ئەو دەمەي كە تاقىي سەخت و دژوارى ژيان پڧى لە چراي جەوانى كردو، كانى مېهرەبانى وشكەووە بوە و ساردى و تاريكى و ناحەزى داوڤنگر دەبن، ھەر ئەووە چارەدۆز، ھەر خۆيەتى دالدەدەرى بالاي چەماو، سيماي پرگنج، لەشى دەردەدار لە خەوگەيەكى ئارامدا.

ئەي مەرگ! تۆ كۆتايى پڧى ھينى غەم و پەژارەي. سەروساماندەرى سەربەھەش و بەخت پەش و رۆژرەشى. تەواوكەرى خەمبارى و ئاومىدى. چاوى بە فرمىسك دەسرى. تۆ وەكوو دايكىكى مېهرەبانى كە دواي رۆژيكي تۆفانى مندالەكەي لە باوہش دەگرى و نازى دەكا و دەيخەويتى. تۆ، ژيانى درندە، ژيانى تال نى وا مرۆڤان بكيشتە نيو گىزاوى سەرلى شيواوى و بەجيان بەيلى. تۆي كە بە خۆپەرورەرى و خويپرگەرى و خۆپەسەندى و لووت بەرزى و بەرچاوتەنگى و رۆدوتەمايى مرۆڤ پڧدەكەنى، پەردە بەسەر كارەنەشياوكانيدا دەكيشى.

كييە شەرابى كوشەندەي تۆ نەخواتەو؟ مرۆڤ روخسارى تۆي ترسناك نواندو و لىت بىزارە، فريشتەي بەورشەي وەكوو ديۆ و درنج نيشان داوہ. بۆ لە تۆ دەترسى؟ بۆ بوختانت پڧدەكا؟ تۆ تيرۆژى، گرشەدار و بريقەدارى بەلام تۆيان تاريك و رەش پىناسە كردو. تۆ پەيام ھينەرى پيرۆزى و شادمانى بەلام لە بارگاتدا شيوہن دەگيرن. تۆ پەيام ھينەرى گەرمەشينان نى تۆ ئاوپرژيتكەرى دلانى سيسبووى. تۆ دەلاقەي ھوميد بە رووى ناھوميداندا دەكەيەو. تۆ ميواندارى كاروانى ماندوو و شەكەتى ژيانى و دەيخەسيتيەو، تۆ شيواي ستايشى. تۆ پايدار و نەمرى...